

«A Catalunya hi ha grans actors, grans professors i, per tant, grandíssims professionals»

ENTREVISTA-TEATRE. Moments abans de la primera de les tres funcions de *La Ratonera* al Kursaal, vam conversar amb l'actriu catalana **Mariona Ribas**. Vam poder repassar la seva trajectòria, parlar de l'estat de la professió i descobrir la Mariona més propera.

Quan i per què decideixes fer teatre?

Va ser una vocació que em vaig trobar amb la professió. És a dir, jo feia teatre a un grup amateur, feia molts anys que m'agradava el teatre i bé, pel camí em va sortir la meva primera oportunitat... I ho va canviar tot.

Però és quelcom que sempre havies tingut clar?

Havia tingut clar que m'agradava, però no que acabaria sent la meva professió definitiva.

Sempre s'ha dit que ser actor/actriu és un món complicat. Què n'opines al respecte?

Ho és. És veritat. És un món molt complicat. És una professió molt dura i difícil a nivell psicològic, sobretot, a nivell de tot tipus d'estabilitat (no només econòmica). És una professió que pel fet de tenir una projecció pública genera moltes opinions. I les opinions, a vegades, acaben sent un criteri molt central de la feina. És una professió en què hi ha molta competència perquè hi ha moltíssima qualitat aquí a Catalunya. Però si ens expandim a Espanya, doncs també, evidentment. Però només a Catalunya hi ha grans actors, grans professors i, per tant, grandíssims professionals. Per tant, hi ha tant talent que, a vegades, la oferta acaba superant la demanda.

A més a més, si passem per la crisi, el 21% de l'IVA, que ha fet caure moltíssimes produccions, obres de teatre, projectes... Tot això afecta en la quantitat de professionals que es necessiten per acabar muntant un resultat final (actors, directors, regidors, tècnics...). Crec que és una professió amb un 80% d'atur.

A més a més, estàs estudiant psicologia, t'agrada el disseny... Tot això són aficions o tens pensat que en un futur podries dedicar-t'hi?

Sempre és complicat. El que passa és que quan tens una afició amb la què et vas especialitzant poc a poc, doncs et pot acabar influint. Jo, per exemple, veig molt més un recurs professional la psicologia que no pas el disseny o la moda, perquè jo no estic estudiant disseny; jo, simplement, estudio patronatge i confecciono la meva pròpia roba per mi. Però, a part d'això, jo no tinc ni el nivell ni el talent dels vestits de la 080 de Barcelona que, per cert, ara he estat. Però mai se sap.

D'altra banda, però, la psicologia sí que està més encarada en tenir una sortida. De fet, teatre i psicologia van molt lligats. Molt estretament lligats, com a eina de treball i com a concepte. Llavors, a partir d'aquí, te n'adones que la psicologia és molt present en totes les situacions i totes les facetes de la nostra vida. Per tant, penso que és un món molt ampli. A part que m'agrada moltíssim. Però el què sí és cert és que veig més sortida en la psicologia que no pas en el disseny.

Foto: Aida Solà

I compagines bé el tema d'estudiar i treballar?

Bé... És com tot. Una carrera requereix molt de sacrifici, sobretot a la UOC, que es fa a distància. I la distància significa que estàs sol a casa, que estudies sense classe presencial... Llavors, com tot, significa sacrifici. Significa deixar de fer altres coses. Significa deixar d'anar a llocs en horaris que

et vindria de gust. Significa, a vegades, tenir funció diumenge a la tarda i haver de despertar-se a les vuit per estudiar... Però és com tot. Com tota persona que treballa i estudia alhora sabrà del què parlem. El meu cas no és pas especial. És un més, entre moltíssim altres.

Mirant enrere, la teva carrera professional, destaquen personatges tant en sèries catalanes (*El Cor de la Ciutat*) com espanyoles (*El Internado*). Què destacaries de cada una de les diferents etapes?

Com tu dius, cada una és una etapa. Cada una i cada treball t'aporta uns personatges i un equip diferent i experiències diferents. Treballar aquí o treballar allà, és diferent. El què puc destacar de la primera etapa (*El Cor de la Ciutat*) és que va ser la més important. De fet, va ser la quina va perfilar el meu perfil com a actriu...

***El Cor de la Ciutat* , et va agafar molt jove...**

Sí, la veritat és que tenia 15 anys, i en feia 16 el cap de molt poc temps de treballar-hi. Però, vull dir, és la més important. Evidentment, sense aquesta primera etapa no hagués existit res... No estaria fent ni hauria arribat a on he arribat, segurament.

A la sèrie *La República* i *El Internado* , els personatges que interpretes són persones amb molta seguretat d'ells mateixos. És alguna cosa que els directors del càsting intueixen de tu o ha estat sempre l'atzar?

Podria ser. No ho sé. Sí que és veritat que a l'hora d'interpretar, a vegades, potser es basen en com és la persona. Per exemple, a *La Ratonera* la Molly és un personatge amb moltes debilitats, però també amb molta força. És una dona forta. No ho sé... Per mi, no deixa de ser res més que un paper. De totes maneres, *La República* era més "heavy" que el personatge de *El Internado* . Però crec que quelcom hi deu haver, alguna cosa... no? Potser en la mirada...

Tens algun cuquet d'interpretar algun personatge que, fins ara, no has interpretat?

Sí... Pot ser m'agradaria fer un paper més terrenal... Un personatge no tant elitista. Un personatge d'una posició social menys elevada...

Foto: Aida Solà

Però la Marta (*El Cor de la Ciutat*) ho era...

Sí. Fins i tot va haver de recórrer a la prostitució per tenir diners... I en aquest sentit, em va agradar, em va marcar aquell personatge. De totes maneres, qualsevol personatge et porta a descobrir una realitat que no coneixes.

A Barcelona, la durada de l'obra de *La Ratonera* es va prorrogar un mes més. Com ho vius? I els bolos per les diferents poblacions de Catalunya?

És emocionant. Jo no havia estat mai un any sencer representant o vinculada a una obra de teatre. A més a més, el veritable èxit de l'obra crec que és l'afinitat que hem creat dins la pròpia companyia. Jo mateixa m'he trobat amb gent que coneixia, gent que no i gent que sempre havia volgut treballar (com Xavier Bertran o Isabel Rocatti). I penso que l'èxit està en el text, també, però mai m'hagués arribat a imaginar poder interpretar l'obra més vista de la història del teatre. Penso que ha estat una època molt emocionant. M'ha passat molt de pressa... Però ara, al llarg d'aquest mes, ja acaba aquesta gira.

L'obra també es representa a Londres. N'has vist la versió anglesa?

Sí. Vaig estar aquest estiu a Londres i sí, la vaig veure. A més, va coincidir amb el 63è aniversari que es representa l'obra a Londres.

I et vas inspirar en la Molly britànica?

No, he començat de zero. I realment, també és com ho volia el Víctor Conde (director de l'obra). Ell havia portat aquesta proposta a Madrid i no va ni voler que ens inspiréssim amb l'altra versió. *La Ratonera*, aquí, la vam crear amb poc temps, però realment ell ho va voler fer amb les

aportacions pròpies de cadascú. Tot i això, el Víctor, des del principi tenia una idea clara, i dins del marge d'aquella idea, cadascú de nosaltres teníem un marge molt ampli per fer, crear i interpretar el nostre personatge, sense desviar-nos de la idea. Tot i això, el què ell va voler sempre és que ens adaptéssim, inclús físicament, sobre unes mateixes directrius i que aportéssim molt de la nostra part.

I per part dels actors, és d'agrair, oi?

Sí, perquè venint d'un muntatge que feia 4 anys que es feia a Madrid, aproximadament, era fàcil que el director estigués fart i ens donés un vídeo de l'obra i ens digués que ho féssim semblant al què havia estat l'anterior muntatge. Però no, no va ser així.

I del teu personatge, Molly, què ens en pots dir?

En primer lloc, és d'agrair veure que el personatge no té res a veure amb com comença i amb com acaba l'obra... No és un personatge pla. És a dir, no és un d'aquells protagonistes heroics. Tot i això, sí que és una heroïna, o així Agatha Christie la va voler conceptualitzar. Però tot i així, és un personatge que té un recorregut, que li passen coses, té un passat i té un present... I, a partir d'aquí, és quan l'espectador es planteja quin futur li espera a la Molly. Perquè els diferents fets que passen a l'obra en fan trontollar tot el seu esquema inicial: d'ella com a persona, com dels seus valors, com la relació amb el seu marit i, sobretot, el seu futur.

Personalment, a mi m'intriga pensar com viuria (des del moment que acaba l'obra) la Molly i quin futur li espera... És una dona molt forta, amb uns valors molts forts, és una dona que, en el context que se situa l'obra (Regne Unit, anys 40) ja va començar a marcar una diferència en l'època. Una dona que, a la vegada, vol ser feliç i lluita per ser feliç i lluita per somriure cada dia... i bé, al llarg de l'obra es veu que, aparentment, no perd mai els nervis, però que els pot arribar a perdre per coses que li passen...

Es diu que la Molly té una similitud amb l'autora de l'obra (Agatha Christie)...

Pot ser... Agatha Christie és una persona que va simular que s'havia mort com a venjança al seu marit. Per tant, no sé si la Molly arribaria tant lluny... Però el què si és cert és que és una dona que es valora ella mateixa, tot i tenir certes inseguretats.

I el tema de treballar amb Víctor Conde, com a director, què tal és?

Molt bé. La veritat és que, des del moment que Víctor em va oferir aquest personatge, va confiar en mi des de 0. No era una persona amb la qui havia treballat abans. Jo el coneixia pel seu recorregut professional. Però, a partir d'aquí, és molt d'agrair el fet que ell va confiar molt en mi com a actriu i que també ell mateixa confiava de la seva experiència i sabia que acabaria obtenint el resultat que ell esperava. Va ser una confiança recíproca. I a nivell personal, treballar amb ell ha estat fantàstic.

L'obra gira entorn a un assassinat. Creus que a l'espectador li costa descobrir l'assassí?

Penso que hi ha un factor important, costa de descobrir al principi... Però tot depèn del tipus d'espectador. Jo penso que és una funció que fa participar molt a l'espectador i que l'espectador forma part del espectacle. I d'aquí rau l'èxit del text i de l'obra.

I és un text molt dens?

Penso personalment i per companys que l'han vist, que la primera part és molt més dinàmica que la segona... tota la primera part. Però, a la segona és quan es dona molta informació... A la segona es guia a l'espectador, perquè realment tots els personatges són culpables... I, si t'hi pares a pensar, és aquesta la informació que acaba rebent l'espectador. El lema de l'obra ja ho diu "Cualquiera puede ser el asesino"... Doncs realment sí. I crec que aquí rau l'èxit. Sempre i quan t'acabes emportant una sorpresa si t'equivoques d'assassí. És a dir, si tu penses que és un assassí i acaba essent un altre.

També cal dir que hi ha personatges més sospitosos que altres... Alguns coixegen d'una banda, els altres no... I aquesta és la gràcia de *La Ratona*.

Sempre es diu que com a actors, cada funció que feu és diferent. Com arribeu a aconseguir que cada funció sigui diferent?

Després de 240 funcions et puc dir que sí, que cada funció és diferent. Per exemple, el Kursaal és un teatre que mai havíem trepitjat. El públic d'aquí també és diferent... Per tant, tot influeix. Però, cada funció és diferent realment. També és cert que el marge de canvi en la manera d'actuar és molt estret. L'espectador mai ho percep, només els actors. Només si un espectador repeteix la funció pot arribar a notar alguna cosa. Però, el què passa a l'escenari es fa en una atmosfera tant petita i tant íntima que només nosaltres ho notem diferent. Per exemple, hi ha dies que estàs més cansat que d'altres, hi ha dies que et costa més repetir una funció després d'una altra i, en canvi, un altre dia, faries tres funcions més. I és el moment que et preguntes: com pot ser aquesta energia? I és que realment, com que som nosaltres la nostra feina i el resultat de la nostra feina...

Moltes gràcies per l'entrevista i pel temps dedicat.

A vosaltres. Un plaer.

Foto: Aida Solà